

אלגוריתמי למידה גנרטיביים

Generative Learning Algorithms

- **בעיית הסוג:** נניח שרוצים להבחין בין כלבים ($y=1$) לחתולים ($y=0$) בהתבסס על מספר תכונות של החיה.
- אלגוריתמים כמו רגרסיה לוגיסטית או פרספטרון – ניסיון להתאים ישר מפריד או על-מישור, להפרדה בין כלבים לחתולים – כלומר לימוד ההסתברות $p(y|x)$ (ההסתברות האפוסטרירורית של המחלקה בהינתן התכונות) באופן ישיר
- או לחילופין ניסיון ללמוד באופן ישיר את המיפוי ממרחב הקלט X לקבוצת התגיות $\{0,1\}$.
- אלגוריתמים כאלה נקראים **אלגוריתמי למידה מבחינים (Discriminative Learning Algorithms)**

אלגוריתמי למידה גנרטיביים

Generative Learning Algorithms

- דרך אלטרנטיבית: בניית מודל על-פי התכונות.
- מתבוננים בתכונות החיה (כלבים), ובונים מודל, לאחר מכן באופן דומה בונים מודל נפרד עבור חתולים.
- לבסוף עבור חיה חדשה, בוחנים את ההתאמה עבור כל אחד מהמודלים, ומסווגים לפי הדמיון הרב יותר.

אלגוריתמי למידה גנרטיביים

Generative Learning Algorithms

- מנסים למדל את $p(x|y)$ ואת $p(y)$
- התפלגות תכונה עבור "כלב" $p(x|y=1)$, ועבור "חתול" $p(x|y=0)$.
- לאחר קבלת מודל של **ההסתברויות האפרוריות** $p(y)$ ושל **ההסתברויות המותנות** (או **הסבירויות** **likelihoods**) מקבלים את **ההסתברות האפוסטריורית** $p(y|x)$ –

$$p(y|x) = \frac{p(x|y) \cdot p(y)}{p(x)}$$

כאשר:

$$p(x) = p(x|y=1) \cdot p(y=1) + p(x|y=0) \cdot p(y=0)$$

(נוסחת ההסתברות השלמה).

אלגוריתמי למידה גנרטיביים

Generative Learning Algorithms

$$\begin{aligned}\arg \max_y p(y | x) &= \arg \max_y \frac{p(x | y) \cdot p(y)}{p(x)} = \\ &= \arg \max_y p(x | y) \cdot p(y)\end{aligned}$$

(אין צורך להשתמש במכנה לצורך חיזוי)

אלגוריתמי למידה גנרטיביים

Generative Learning Algorithms

- אלגוריתם הלמידה הגנרטיבי הראשון:

Gaussian Discriminant Analysis (GDA)

- ההסתברות המותנית (הסבירות) מתפלגת בהתאם להתפלגות גאוסית מרובה:

Multivariate Gaussian (normal) distribution

$P(x|y) \sim N(\mu, \Sigma)$

$$p(x; \mu, \Sigma) = \frac{1}{(2\pi)^{(n/2)} |\Sigma|^{1/2}} e^{-\frac{1}{2}(x-\mu)^T \Sigma^{-1}(x-\mu)}$$

Multivariate Gaussian Distribution

ההתפלגות הגאוסית הרב-מימדית מוגדרת על-ידי :

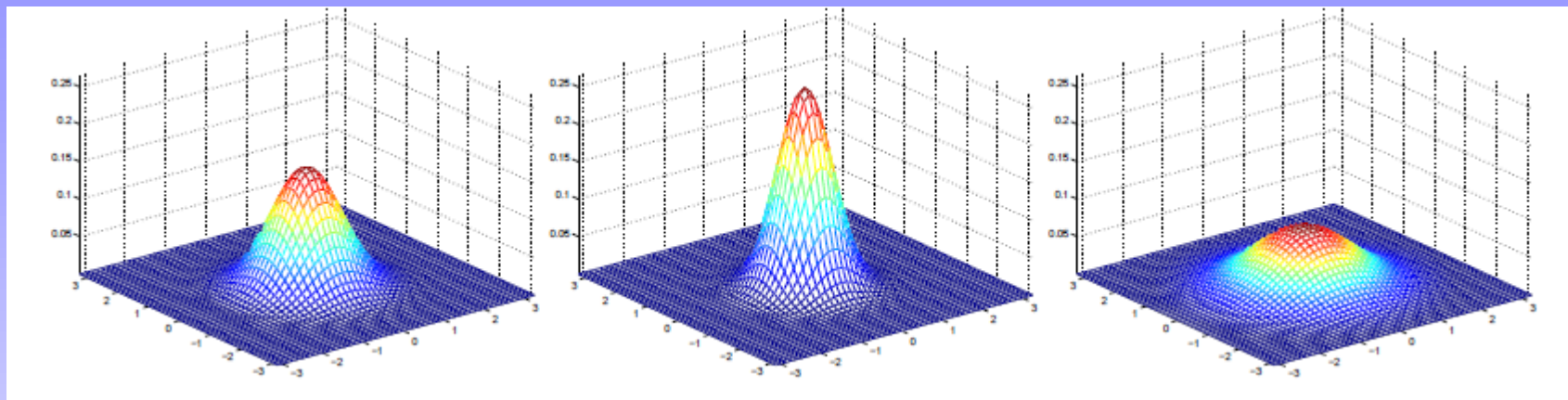
$$p(x) = \frac{1}{(2\pi)^{l/2} |S|^{1/2}} \exp\left(-\frac{1}{2}(x-m)^T S^{-1}(x-m)\right)$$

כאשר $m=E(x)$ הוא וקטור התוחלות, והמטריצה S היא מטריצת הקווריאנס המוגדרת על-ידי :

$$S = E[(x-m)(x-m)^T]$$

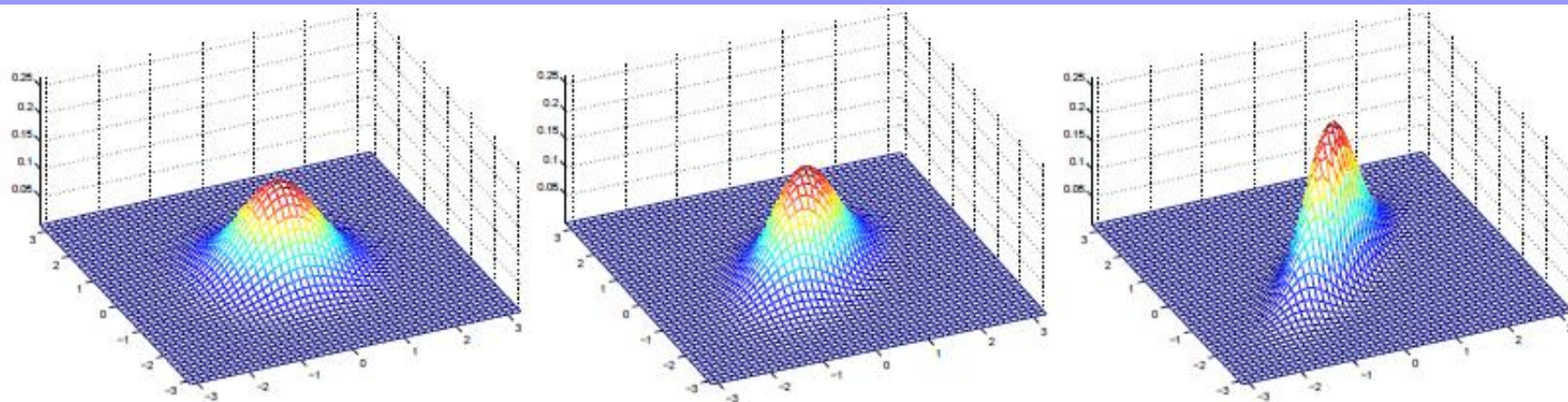
וכאשר $|S|$ היא הדטרמיננטה של מטריצת הקווריאנס.

Multivariate Gaussian Distribution

The left-most figure shows a Gaussian with mean zero (that is, the 2x1 zero-vector) and covariance matrix $\Sigma = I$ (the 2x2 identity matrix). A Gaussian with zero mean and identity covariance is also called the **standard normal distribution**. The middle figure shows the density of a Gaussian with zero mean and $\Sigma = 0.6I$; and in the rightmost figure shows one with $\Sigma = 2I$. We see that as Σ becomes larger, the Gaussian becomes more “spread-out,” and as it becomes smaller, the distribution becomes more “compressed.”

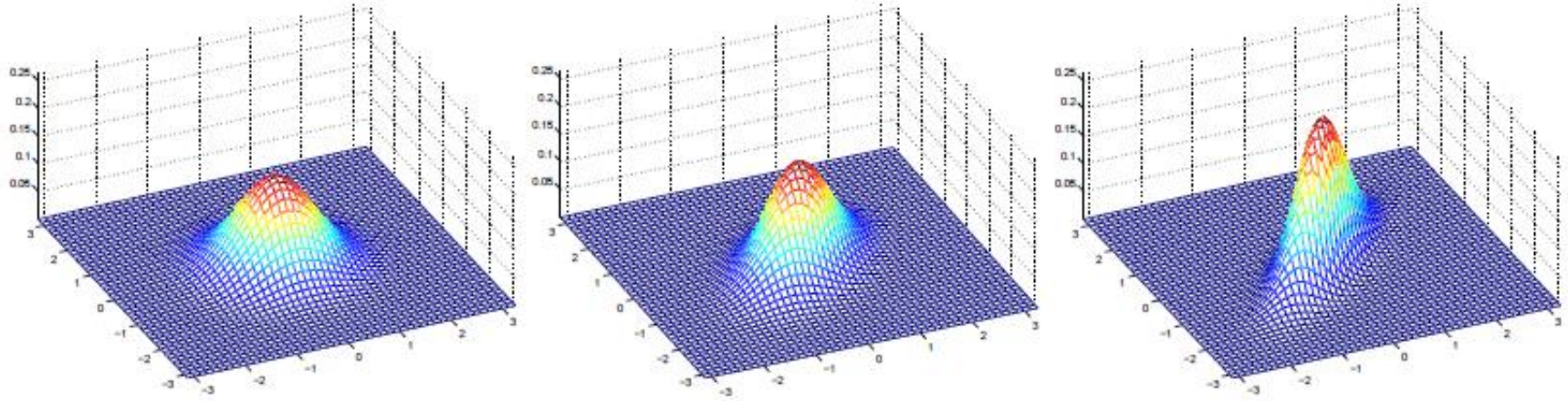
Multivariate Gaussian Distribution

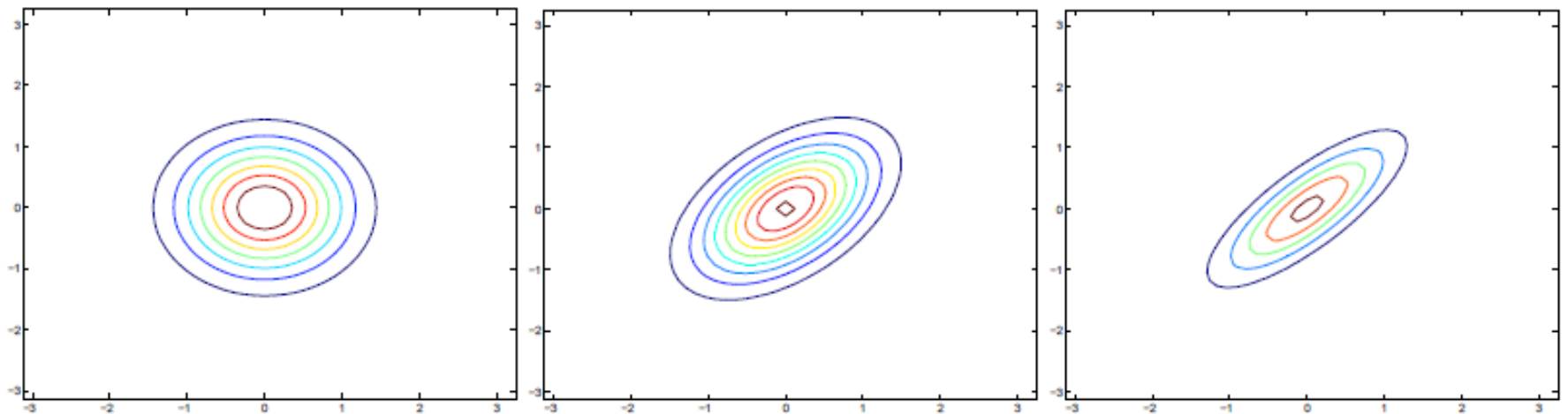
The figures above show Gaussians with mean 0, and with covariance matrices respectively

$$\Sigma = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}; \quad \Sigma = \begin{bmatrix} 1 & 0.5 \\ 0.5 & 1 \end{bmatrix}; \quad \Sigma = \begin{bmatrix} 1 & 0.8 \\ 0.8 & 1 \end{bmatrix}.$$

Multivariate Gaussian Distribution

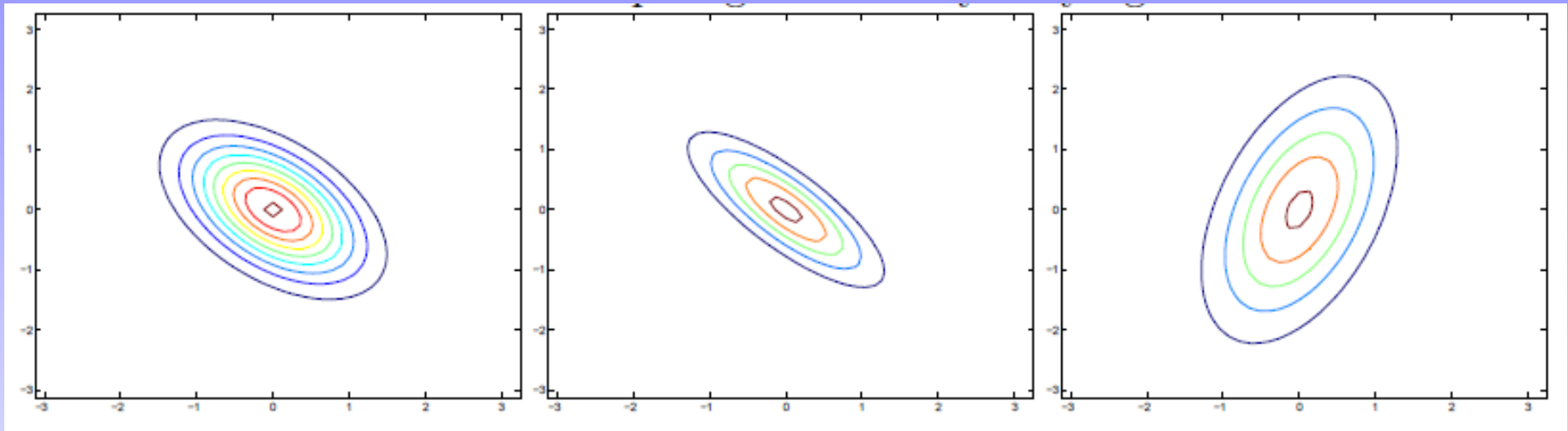

למטה: עקומי מתאר (קונטורים) של פונקציות הצפיפות המופיעות למעלה, בהתאמה.

Multivariate Gaussian Distribution

על-ידי שינוי של מטריצת הקווריאנס, נשנה את פונקציות הצפיפות:

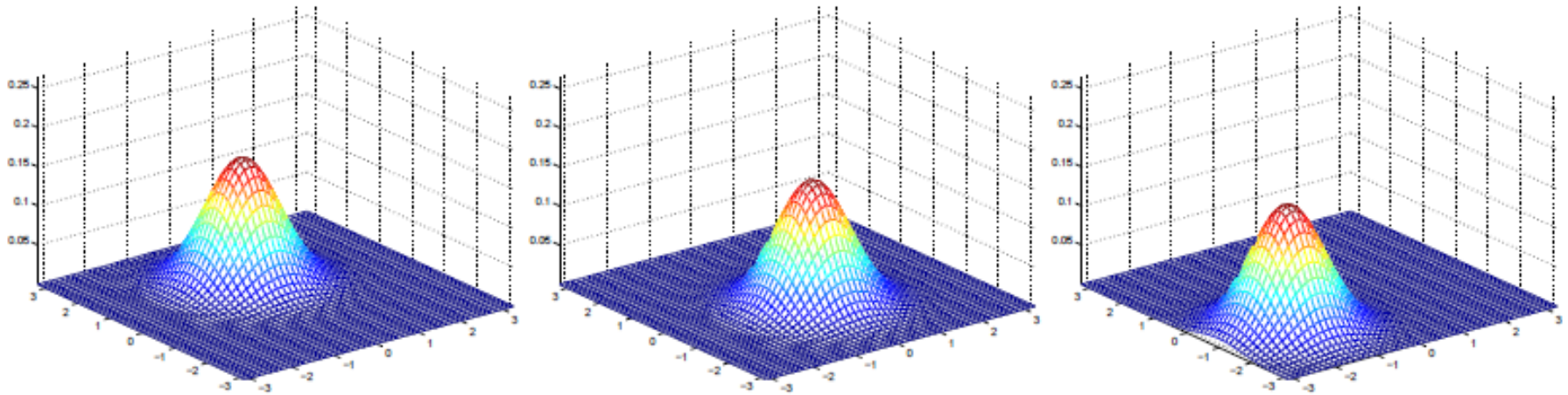

The plots above used, respectively,

$$\Sigma = \begin{bmatrix} 1 & -0.5 \\ -0.5 & 1 \end{bmatrix}; \quad \Sigma = \begin{bmatrix} 1 & -0.8 \\ -0.8 & 1 \end{bmatrix}; \quad \Sigma = \begin{bmatrix} 3 & 0.8 \\ 0.8 & 1 \end{bmatrix}.$$

Multivariate Gaussian Distribution

נקבע את מטריצת הקווריאנס, ונשנה את וקטורי התוחלת (הממוצע):

The figures above were generated using $\Sigma = I$, and respectively

$$\mu = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}; \quad \mu = \begin{bmatrix} -0.5 \\ 0 \end{bmatrix}; \quad \mu = \begin{bmatrix} -1 \\ -1.5 \end{bmatrix}.$$

מודל ה-Gaussian Discriminant Analysis (GDA)

עבור וקטור תכונות קלט שהן משתנים אקראיים רציפים, אפשר להשתמש במודל ה-GDA

הסבירות מתפלגת עם התפלגות נורמלית מרובה: $P(x|y) \sim N(\mu, \Sigma)$

המודל:

$$\begin{aligned} y &\sim \text{Bernoulli}(\phi) \\ x|y=0 &\sim \mathcal{N}(\mu_0, \Sigma) \\ x|y=1 &\sim \mathcal{N}(\mu_1, \Sigma) \end{aligned}$$

עם ההתפלגויות הבאות:

$$\begin{aligned} p(y) &= \phi^y (1 - \phi)^{1-y} \\ p(x|y=0) &= \frac{1}{(2\pi)^{n/2} |\Sigma|^{1/2}} \exp \left(-\frac{1}{2} (x - \mu_0)^T \Sigma^{-1} (x - \mu_0) \right) \\ p(x|y=1) &= \frac{1}{(2\pi)^{n/2} |\Sigma|^{1/2}} \exp \left(-\frac{1}{2} (x - \mu_1)^T \Sigma^{-1} (x - \mu_1) \right) \end{aligned}$$

מודל ה- Multivariate Gaussian Distribution

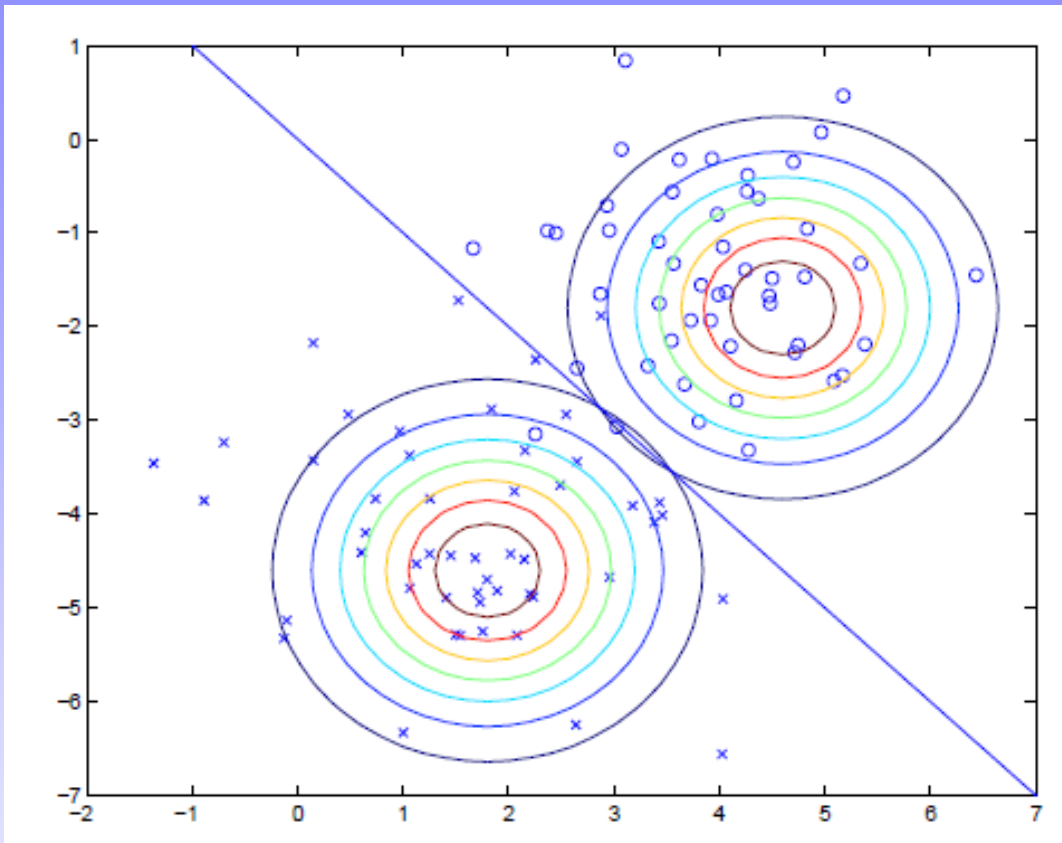
לוג הסבירות (log-likelihood) של ה- data

$$\begin{aligned}\ell(\phi, \mu_0, \mu_1, \Sigma) &= \log \prod_{i=1}^m p(x^{(i)}, y^{(i)}; \phi, \mu_0, \mu_1, \Sigma) \\ &= \log \prod_{i=1}^m p(x^{(i)} | y^{(i)}; \mu_0, \mu_1, \Sigma) p(y^{(i)}; \phi).\end{aligned}$$

נביא למקסימום את לוג הסבירות ביחס לפרמטרים, ונמצא את משערך ה- ML

$$\begin{aligned}\phi &= \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m 1\{y^{(i)} = 1\} \\ \mu_0 &= \frac{\sum_{i=1}^m 1\{y^{(i)} = 0\} x^{(i)}}{\sum_{i=1}^m 1\{y^{(i)} = 0\}} \\ \mu_1 &= \frac{\sum_{i=1}^m 1\{y^{(i)} = 1\} x^{(i)}}{\sum_{i=1}^m 1\{y^{(i)} = 1\}} \\ \Sigma &= \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m (x^{(i)} - \mu_{y^{(i)}})(x^{(i)} - \mu_{y^{(i)}})^T.\end{aligned}$$

מודל ה- Multivariate Gaussian Distribution

- רואים את שתי קבוצות האימון ואת עקומי המתאר של שתי ההתפלגויות שהותאמו לנתונים עבור כל אחת מהמחלקות.
- רואים כי מטריצת הקווריאנס היא זהה וכי שני וקטורי הממוצעים שונים.
- הישר העובר בין שתי ההתפלגויות – מחלק את המישור לשניים – מצד אחד החיזוי הוא $y=1$ ומצד שני החיזוי הוא $y=0$.

השוואה בין GDA לרגרסיה לוגיסטית

- אפשר להראות כי אם מסתכלים על הגודל
- כפונקציה של x אזי:
 $p(y=1 | x; \phi, \mu_0, \mu_1, \Sigma)$

$$p(y=1 | x; \phi, \mu_0, \mu_1, \Sigma) = \frac{1}{1 + e^{(-\theta^T x)}}$$

(מגדירים מחדש את x באגף ימין על-ידי הוספת $x_0^i=1$)

השוואה בין GDA לרגרסיה לוגיסטית

- איזה מודל עדיף?
- לשני המודלים תוצאות שונות עבור אותה קבוצת נתונים.
- אם $p(x|y)$ מתפלג גאוסיינית (עם Σ משותפת לשתי המחלקות) אז בהכרח $p(y|x)$ מהצורה של רגרסיה לוגיסטית.
- ההפך לא בהכרח נכון.
- לפיכך ל-GDA הנחות מודל חזקות יותר על הנתונים מאשר לרגרסיה לוגיסטית.
- לכן אם ההנחות מתקיימות – המודל מתאים יותר לנתונים.
- באופן ספציפי, אם $p(x|y)$ מתפלג גאוסית עם Σ משותפת מודל **יעיל אסימפטוטית** – באופן לא פורמלי עבור נתוני אימון רבים לא קיים אלגוריתם טוב יותר במובן של שיערוך $p(y|x)$.
- לכן GDA מודל טוב יותר מאשר רגרסיה לוגיסטית, בדרך כלל גם עבור מדגמים קטנים.
- עבור הנחות חלשות יותר לרגרסיה לוגיסטית רובסטיות גבוהה יותר, פחות רגישה להנחות מודל.
- אם הנתונים אכן לא מתפלגים גאוסית, אזי בגבול של הרבה מאוד נקודות אימון רגרסיה לוגיסטית כמעט תמיד תהיה טובה יותר מ-GDA, ולכן משתמשים בה יותר מ-GDA.

Naïve Bayes

- הנחה – ה- x_i הם משתנים אקראיים בדידים.
- נבנה מסנן לסינון ספאם ב-e-mail .
- דוגמא לקבוצת בעיות רחבה יותר – סווג טקסט (text classification).
- קבוצת האימון: קבוצת e-mails מתוייגת:
spam / non-spam
- כל אימייל מיוצג על-ידי וקטור תכונות שארכו כמספר המלים במילון.

Naïve Bayes

- באופן ספיציפי, אם ה-e-mail מכיל את המילה ה- i במילון,

נקבע: $x_i = 1$

- אחרת: $x_i = 0$

- לדוגמא: הוקטור:

- משמש לייצוג e-mail

המכיל את המילה "a" ואת המילה
"buy", אך לא את המלים האחרות.

$$x = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ : \\ 1 \\ : \end{bmatrix}$$

... a
... aardvark
... aardwolf
... buy
... zygmurgy

צבועון הרעמה

שנבוב

Naïve Bayes

- באופן מעשי מסתכלים רק על קבוצת האימון ומקודדים את המלים הנמצאות שם.
- היתרונות: 1) צמצום מספר המלים, 2) הכללת מלים שאינן נמצאות במילון (אך כן ב-e-mails).
- לעתים מוציאים מהמילון את המלים הנפוצות מאוד הקיימות בכל מסמך כמו “the”, “of”, “and”, ולא משמשות כאינדיקטור האם המייל הוא ספאם או לא ספאם
- מלים אלה נקראות “content free” words
- קבוצת המלים המקודדות ב-feature vector נקראות מילון.
- הממד של x שווה לגודל המילון.

Naïve Bayes

- עתה נבנה מודל גנרטיבי: מודל של $p(x|y)$.
- הבעייה – אם יש 100000 מילים אזי x הוא וקטור 100000 - ממדי של אפסים ואחדים, ואם ממדלים את x באופן מפורש עם התפלגות מולטינומית כל התוצאות האפשריות, אז מגיעים לוקטור פרמטרים של 2^{100000} וזה כמובן יותר מדי.

Naïve Bayes Assumption

- הנחה – Naïve Bayes Assumption – ה- x_i הם בלתי תלויים בהינתן y .
- האלגוריתם נקרא **Naïve Bayes Classifier**.
- לדוגמא: נניח כי $y=1$, אז המילה ה-2087 (נניח **buy**) לא משפיעה על המילה ה-39831 (נניח **price**).
- כלומר:
$$p(x_{2087} | y) = p(x_{2087} | y, x_{39831})$$
- זוהי אי-תלות מותנה ולא אי-תלות סטטיסטית, כלומר אי אפשר לכתוב:

$$p(x_{2087}) = p(x_{2087} | x_{39831})$$

Naïve Bayes Classifier

• לפיכך:

$$\begin{aligned} p(x_1, x_2, \dots, x_{100000} | y) &= \\ &= p(x_1 | y) \cdot p(x_2 | y, x_1) \cdot p(x_3 | y, x_1, x_2) \dots \\ &\quad \cdot p(x_{100000} | y, x_1, x_2, \dots, x_{99999}) \\ &= p(x_1 | y) \cdot p(x_2 | y) \cdot p(x_3 | y) \cdot \dots \cdot p(x_{100000} | y) = \\ &\prod_{i=1}^n p(x_i | y) \end{aligned}$$

- השוויון הראשון נובע מחוקי ההסתברות, והשוויון השני מהנחת ה-NB.
- למרות שההנחה חזקה באופן קיצוני, האלגוריתם עובד היטב במגוון של בעיות.

Naïve Bayes Classifier:

Model Parametrization

- יש צורך לשערך את הפרמטרים הבאים:

$$\phi_{i|y=1} = p(x_i = 1 | y = 1)$$

$$\phi_{i|y=0} = p(x_i = 1 | y = 0)$$

$$\phi_y = p(y = 1)$$

Naïve Bayes Classifier:

Model Parametrization

$$\left\{x^{(i)}, y^{(i)}; i = 1, 2, \dots, m\right\}$$

- נתונה קבוצת האימון:

- הסבירות המשותפת של הנתונים:

$$L\left(\phi_y, \phi_{i|y=0}, \phi_{i|y=1}\right) = \prod_{i=1}^m p\left(x^{(i)}, y^{(i)}\right)$$

- הסבר: זהו מודל הסתברותי של התצפיות.
- רוצים לשערך את הפרמטרים באמצעות MLE

Naïve Bayes Classifier: Model Parametrization

$$\phi_{j|y=1} = \frac{\sum_{i=1}^m 1\{x_j^{(i)} = 1 \cap y^{(i)} = 1\}}{\sum_{i=1}^m 1\{y^{(i)} = 1\}}$$

מנת ה-spams בהם הופיעה
המילה ה- j מתוך סה"כ
הספאמים.

$$\phi_{j|y=1} = \frac{\sum_{i=1}^m 1\{x_j^{(i)} = 1 \cap y^{(i)} = 0\}}{\sum_{i=1}^m 1\{y^{(i)} = 0\}}$$

מנת ה-e-mails (לא ספאם)
בהם הופיעה המילה ה- j
מתוך סה"כ ה-e-mails.

$$\phi_y = \frac{\sum_{i=1}^m 1\{y^{(i)} = 1\}}{m}$$

מנת ה-spams מתוך סה"כ
קבוצת האימון

Naïve Bayes Classifier: Prediction

כדי לבצע חיזוי עבור מייל חדש עם וקטור תכונות x :

$$p(y=1|x) = \frac{p(x|y=1) \cdot p(y=1)}{p(x)} =$$
$$= \frac{\prod_{i=1}^n p(x_i|y=1) \cdot p(y=1)}{\prod_{i=1}^n p(x_i|y=1) \cdot p(y=1) + \prod_{i=1}^n p(x_i|y=0) \cdot p(y=0)}$$

$$p(y=0|x) = 1 - p(y=1|x)$$

באותו אופן מחשבים:

ובחרים את המחלקה עם ההסתברות האפוסטריורית הגבוהה ביותר.

Naïve Bayes Classifier:

הכללה: לכל משתנה יותר משני מצבים, כלומר:

$$x_i \in \{1, 2, \dots, k_i\}$$

ההתפלגות של $p(x_i|y)$ קתהיה מולטינומית במקום התפלגות ברנולי.

Naïve Bayes Classifier: Discretization

הערה: אם תכונות הקלט הן רציפות, עדיין אפשר לבצע דיסקרטיזציה, כלומר להפוך אותן למספר קטן של ערכים בדידים, ולהפעיל את אלגוריתם NB.

לדוגמא: עבור בעיית שטחי הבתים:

שטח הבית (מ"ר)	<50	50-100	100-150	150-200	>200
x_i	1	2	3	4	5

כלומר עבור בית עם שטח של 125 מ"ר הערך של התכונה המתאימה x_i יהיה 3.

מסקנה: כאשר אין אפשרות למדל את התכונות המקוריות הרציפות באמצעות התפלגות גאוסית מרובה, דיסקרטיזציה של התכונות ושימוש ב-NB במקום ב-GDA יביאו בדרך כלל למסווג טוב יותר.

Naïve Bayes Classifier: Discretization

- מסקנה:

כאשר אין אפשרות למדל את התכונות המקוריות הרציפות באמצעות התפלגות גאוסית מרובה, דיסקרטיזציה של התכונות ושימוש ב- **NB** במקום ב- **GDA** יביאו בדרך כלל למסווג טוב יותר.

Laplace smoothing

- למודל הנוכחי נבצע שיפור פשוט המונע בעייה שכיחה.
נציג את הבעייה, ולאחר מכן איך לתקן אותה.
- לדוגמא: נניח שנתקלים ב-e-mails במילה כמו IEEE, המתקבלת בפעם הראשונה ולא נמצאת בדוגמאות האימון.
- נניח כי זוהי המילה ה- 15000 במילון, ולכן המסנן של ה- NB יעריך את שערוכי ה- ML הבאים:

$$\phi_{15000|y=1} = \frac{\sum_{i=1}^m 1\{x_{15000}^{(i)} = 1 \cap y^{(i)} = 1\}}{\sum_{i=1}^m 1\{y^{(i)} = 1\}} = 0$$

$$\phi_{15000|y=0} = \frac{\sum_{i=1}^m 1\{x_{15000}^{(i)} = 1 \cap y^{(i)} = 0\}}{\sum_{i=1}^m 1\{y^{(i)} = 1\}} = 0$$

- הסבר: מאחר והמילה IEEE לא נראתה אף פעם, המסווג "חושב" שעבור כל אחת מהאפשרויות מייל/ספאם ההסתברות היא 0.

Laplace smoothing

- חישוב ההסתברות האפוסטריורית:

$$\begin{aligned} p(y=1|x) &= \frac{p(x|y=1) \cdot p(y=1)}{p(x)} = \\ &= \frac{\prod_{i=1}^n p(x_i|y=1) \cdot p(y=1)}{\prod_{i=1}^n p(x_i|y=1) \cdot p(y=1) + \prod_{i=1}^n p(x_i|y=0) \cdot p(y=0)} = \frac{0}{0} \end{aligned}$$

$$\prod_{i=1}^n p(x_i|y=1)$$

וזאת מאחר וכל אחד מהביטויים:

$$p(x_{15000}|y=1) = 0$$

מכיל ביטוי:
בתוך המכפלה.

Laplace smoothing

- האלגוריתם מקבל אם כן תוצאה של 0/0 ולא יודע איך לבצע חיזוי.
- בהסתכלות רחבה יותר: באופן סטטיסטי לשערך הסתברות של מאורע כלשהו כ- 0 רק בשל כך שלא ראינו אותו בקבוצת האימון זה רעיון גרוע.

Laplace smoothing

- נניח שרוצים לשערך את הממוצע של משתנה אקראי מולטינומי z המקבל ערכים מתוך $\{1, 2, \dots, k\}$.
- אפשר לבצע פרמטריזציה של המשתנה המולטינומי עם

$$\phi_i = p(z = i)$$

$$\{z^{(1)}, z^{(2)}, \dots, z^{(m)}\}$$

- אם נתונות m תצפיות בת"ס

$$\phi_j = \frac{\sum_{i=1}^m 1\{z^{(i)} = j\}}{m}$$

- שערך ה-ML נתונים על-ידי:

Laplace smoothing

- כפי שראינו קודם אם משתמשים בשערוכי ML חלק מהסתברויות עשוי להיות 0. כדי להימנע ממצב זה -

משתמשים בהחלקת Laplace: (Laplace smoothing)

$$\phi_j = \frac{\sum_{i=1}^m 1\{z^{(i)} = j\} + 1}{m + k}$$

כלומר מוסיפים 1 למונה ו- k למכנה.

Laplace smoothing

תרגיל: הראו כי עדיין $\sum_{j=1}^k \phi_j = 1$

$$\phi_j = \frac{\sum_{i=1}^m 1\{z^{(i)} = j\} + 1}{m + k}$$

- זוהי כמובן תכונה רצויה כי סכום ההסתברויות צריך להיות 1,
- בנוסף כמובן נמנע המצב של הסתברויות ששוות ל-0.
- בתנאים מסויימים (די חזקים) אפשר להראות שהחלקת לפלאס יוצרת משערך אופטימלי של ה- Φ_j 's.

Naïve Bayes Classifier: Model Parametrization

$$\phi_{j|y=1} = \frac{\left(\sum_{i=1}^m 1\{x_j^{(i)} = 1 \cap y^{(i)} = 1\} \right) + 1}{\left(\sum_{i=1}^m 1\{y^{(i)} = 1\} \right) + 2}$$

מנת ה-spams בהם הופיעה המילה
ה- j מתוך סה"כ ה-spams.

$$\phi_{j|y=0} = \frac{\left(\sum_{i=1}^m 1\{x_j^{(i)} = 1 \cap y^{(i)} = 0\} \right) + 1}{\left(\sum_{i=1}^m 1\{y^{(i)} = 0\} \right) + 2}$$

מנת ה-e-mails (לא ספאם) בהם
הופיעה המילה ה- j מתוך סה"כ ה-
e-mails.

$$\phi_y = \frac{\sum_{i=1}^m 1\{y^{(i)} = 1\}}{m}$$

מנת ה-spams מתוך סה"כ קבוצת האימון
כאן אין צורך בהחלקת לפלאס כי יש בדרכ"כ יש מספיק דוגמאות של spams
ו- non spams כך שהפרקציות של כל אחד מהם לא מביאות לשערוך
הסתברות של אפס.